

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 03.01.2008
KOM(2007) 836 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Kūrinių platinimas prijungties režimu bendrojoje rinkoje

{SEK(2007) 1710}

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Kūrinių platinimas prijungties režimu bendrojoje rinkoje

1. IŽANGA

1.1. Kūrinių platinimas prijungties režimu

Plačiajuosčio ryšio prieinamumas ir plėtra, taip pat vis daugiau galimybių bet kur ir bet kada naudotis kūrinių ir paslaugomis sukuria naujų įdomių galimybių. Vartotojams atsiranda naujų galimybių namuose arba per judriojo ryšio prietaisus naudotis turiniu, esančiu visą pasaulį jungiančiuose tinkluose, kaip antai internete, ir netgi daryti jam įtaką. Bendrovės turi galimybę siūlyti naujas paslaugas, naują turinį ir kurti naujas rinkas.

Atsirandant naujiems prietaisams, tinklams ir paslaugoms, šiuos uždavinius turi spręsti turinio ir tinklo operatoriai, teisių turėtojai, vartotojai, vyriausybės ir nepriklausomos reguliavimo institucijos. Sėkmingi šių uždavinių sprendimo būdai – esminiai žingsniai link ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir naujovių diegimo Europoje.

Šiuos uždavinius geriausia spręsti Europos lygmeniu, nes daugeliui šių naujųjų paslaugų teikti reikia masto ekonomijos ir kultūrų įvairovės. Šiuos privalumus suteikia ES vidaus rinka. Taigi ES politika turėtų būti siekiama greitai ir veiksmingai diegti naujas paslaugas ir susijusius verslo modelius, kad prijungties režimu būtų kuriamas ir platinamas Europos turinys ir žinios. Atsižvelgdama į tai, Komisija nustatė, kad „prijungties režimu platinami kūriniai“ – tai: turinys ir paslaugos, kaip antai audiovizualinė žiniasklaida prijungties režimu (filmai, televizija, muzika ir radijas), žaidimai prijungties režimu, internetinė leidyba, mokomasis turinys bei vartotojų kuriamas turinys.

Remiantis „Interaktyvaus turinio ir konvergencijos“¹ tyrimu (apimančiu ES-25), iki 2010 m. iš turinio, teikiamo prijungties režimu, gaunamos įplaukos padidės daugiau kaip keturis kartus, t. y. nuo 1,8 mlrd. EUR 2005 m. iki 8,3 mlrd. EUR 2010 m. Kai kuriuose sektoriuose įplaukos iš turinio, teikiamo prijungties režimu, taip pat sudarys nemažą visų įplaukų dalį – apie 20 % už muzikos kūrinius ir 33 % už vaizdo žaidimus.

Vis plačiau išgalint prieigai prie interneto plačiajuosčiu ryšiu, pažangių judriojo ryšio tinklų eksploatavimui ir masiniam skaitmeninių prietaisų naudojimui, turinį prijungties režimu galima teikti precedento neturinčios apimties rinkai. Europos vartotojai vis dažniau žiūri filmus, klausosi muzikos, skaito žinias arba žaidžia žaidimus pasinaudodami įvairiais tinklais ir elektroniniais prietaisais.

¹ Tyrimą „Interaktyvus turinys ir konvergencija; poveikis informacinei visuomenei“ (angl. *Interactive Content and Convergence; Implications for the Information Society*) užsakė Europos Komisijos Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos generalinis direktoratas, paskelbta 2007 m. sausio 25 d.

1.2. Viešųjų konsultacijų rezultatai

Siekdama rasti daugiau būdų, kaip paremti kūrybinių platinimo prijungties režimu paslaugų plėtrą Europoje, 2006 m. liepos mėn. Komisija pradėjo viešąsias konsultacijas „Turinio platinimas prijungties režimu bendrojoje rinkoje“. Konsultacijose iš įvairių suinteresuotųjų šalių gauta daugiau kaip 175 atsakymai raštu².

Kai kuriuose viešųjų konsultacijų³ atsakymuose Komisija raginama susilaikyti ir per anksti nesiūlyti naujų teisės aktų, skirtų naujai atsirandančiam ir sparčiai besivystančiam rinkai, kad būtų išvengta priešingo nei tikėtasi poveikio. Tačiau kiti pageidauja konkrečių teisinės sistemos pakeitimų tam tikrais klausimais, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisių licencijavimo, kopijavimo asmeniniam naudojimui apmokestinimo ir sąveikos.

Daugelis konsultacijų dalyvių Komisiją ragina skatinti sektoriaus, teisių turėtojų ir vartotojų bendradarbiavimą (įskaitant chartijas arba elgesio kodeksus) skaitmeninio teisių valdymo, prijungties režimu platinamo turinio ir filmų klausimais.

Be to, prašoma teikti finansinę paramą bei skatinti kurti standartus, susijusius su skaitmeninių teisių valdymo technologijų sąveika.

Šias viešąsias konsultacijas papildė pirmiau minėtas nepriklausomas tyrimas „Interaktyvus turinys ir konvergencija“. Remiantis išsamiais konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis, jame apžvelgti uždaviniai, kuriuos reikės spręsti, kad būtų sudarytos palankios sąlygos plėtoti naujas turinio paslaugas Europos Sąjungoje.

1.3. Šio komunikato tikslai

Remdamasi konsultacijų proceso rezultatais ir tam, kad papildytų iniciatyvas, kurių jau imtasi įgyvendinant i2010 strategiją, Komisija ketina imtis tolesnių veiksmų, kurių tikslas – remti naujoviškų verslo modelių kūrimą ir įvairių kūrybinių platinimo prijungties režimu paslaugų teikimą tarpvalstybiniu mastu.

Šiuo metu formuojasi kūrybinių teikimo prijungties režimu rinka, ir jos pažanga labai sparti. Todėl reikia veikti dviem kryptimis, kad būtų galima greitai išspręsti jau žinomas problemas ir pradėti naujas diskusijas apie kai kuriuos egzistuojančius ir ateityje iškiliančius uždavinius. Taigi prieš priimant Tarybos ir Europos Parlamento rekomendaciją dėl kūrybinių platinimo prijungties režimu šiame komunikate pradedamos tikslinės viešosios konsultacijos ir formuojama suinteresuotųjų šalių diskusijų ir bendradarbiavimo platforma (toliau – Turinio platinimo prijungties režimu platforma), siekiant pradėti spręsti būsimus uždavinius.

Šiame komunikate nagrinėjami pirmieji uždaviniai, kuriuos būtina išspręsti siekiant plačiau naudoti turinio platinimo prijungties režimu paslaugas Europoje. Kitos Komisijos iniciatyvos, kaip antai vidaus rinkos, vartotojų teisyne ir Palydovinio transliavimo ir kabelinio perdavimo direktyvos (93/83/EEB)⁴ peržiūros, 2001 m. Autorių teisių direktyvos (2001/29/EB)⁵ taikymo ataskaita, šiuo metu Komisijos rengiama Žalioji knyga dėl autorių teisių ir žinių ekonomikos,

² http://ec.europa.eu/avpolicy/other_actions/content_online/contributions/index_en.htm

³ Viešųjų konsultacijų santrauką galima rasti Komisijos tarnybų darbiniam dokumente dėl kūrybinių platinimo prijungties režimu.

⁴ OL L 248, 1993 10 6, p. 15.

⁵ OL L 167, 2001 6 22, p. 10.

rekomendacijos dėl muzikos nuosavybės teisių administravimo internetu (2005/737/EB)⁶ įgyvendinimo ataskaita ir netrukus pasirodysianti Sąlyginės prieigos direktyvos (98/84/EB)⁷ antroji vertinimo ataskaita suteikia daugiau galimybių spręsti uždavinius, susijusius su kūriniių platinimu prijungties režimu.

2. UŽDAVINIAI IR PASIŪLYMAI

Su kūriniių platinimu prijungties režimu susijusių uždavinių yra daug: nuo teisinių klausimų, susijusių su licencijavimu, iki patrauklių mokėjimo sistemų arba plačiajuosčio ryšio bei radijo dažnių klausimų. Pastarasis klausimas bus sprendžiamas modernizuojant elektroninių ryšių teisinę sistemą, o kiti – pagal poreikį.

Kūrinių paslaugų perkėlimas į prijungties režimo aplinką – tai didžiulio sisteminio pokyčio pavyzdys. Norėdami įgyvendinti šį pokytį, politikos formuotojai turi pasiekti tris susijusius tikslus:

- užtikrinti, kad būtų išnaudotas visas Europos turinio potencialas skatinant Europos konkurencingumą ir didelę Europos kūriniių įvairovę bei šių kūriniių sklaidą, taip pat Europos kultūros ir kalbų paveldą;
- atnaujinti ir (arba) paaiškinti galimas teises nuostatas, kurios be reikalo trukdo platinti kūrinius prijungties režimu ES, tuo pačiu metu pripažįstant kūrinių autorių teisių svarbą;
- skatinti aktyvų naudotojų vaidmenį renkant, platinant ir kuriant turinį.

Remdamasi viešųjų konsultacijų rezultatais ir tyrimu „Interaktyvus turinys ir konvergencija“, Komisija mano, kad yra keturi pagrindiniai horizontalieji uždaviniai, kuriuos verta spręsti ES lygmeniu: galimybės naudotis kūriniais, licencijų naudoti kūrinius daugelyje teritorijų išdavimas, skaitmeninių teisių valdymo technologijų sąveika ir skaidrumas, teisėti pasiūlymai ir piratavimas⁸.

2.1. Galimybės naudotis kūriniais

Prijungties režimu platinamų kūriniių trūkumas ir tai, kad nėra gerai veikiančios licencijų, skirtų naujoms platformoms, išdavimo sistemos – pagrindinės turinio platinimo prijungties režimu paslaugų plėtojimo kliūtys. Kadangi prijungties režimu teikiamo turinio rinka dar tik kuriama, kartais nežinoma, kokia yra naujų platinimo formų vertė. Dėl to kyla didelių sunkumų nustatant kūriniių naudojimo prijungties režimu prekybos sąlygas. Teisių turėtojai bijo, kad nelegalus kopijavimas skaitmeninėje aplinkoje (kuris daro ypač daug žalos) taps nevaldomas. Nors dauguma mano, kad teisėtas kūriniių siūlymas prijungties režimu – viena iš kovos su nelegaliu kopijavimu priemonių, kai kurie teisių turėtojai nori ir toliau užsitikrinti esamus pajamų srautus, o ne aktyviai išduoti savo teisių licencijas naujoms platformoms. Išduoti licencijas, suteikiančias teisę naudoti kūrinius prijungties režimu, taip pat trukdo galimi konfliktai dėl jau suteiktų pagrindinių naudojimo formų teisių.

⁶ OL L 276, 2005 10 21, p. 54, OL L 284, 2005 10 27, p. 10.

⁷ OL L 320, 1998 11 28, p. 54.

⁸ Informacijos apie kitus per viešąsias konsultacijas iškilusius klausimus galima rasti Komisijos tarnybų darbiname dokumente dėl kūriniių platinimo prijungties režimu.

Laikoma, kad dauguma su galimybėmis naudotis turiniu susijusių sunkumų yra būdingi naujoms rinkoms ir tikimasi, kad suinteresuotosios šalys ras naujoviškų bendrų sprendimų, kaip naudoti turinį prijungties režimu ir užkirsti kelią žiniasklaidos teisių kaupimui, išskirtinumui ar nenaudojimui arba rasti priemonių tokiais padėčiais ištaisyti⁹. Atsižvelgdama į suinteresuotųjų šalių prašymą, Komisija ketina aktyviau padėti sudaryti visiems naudingus sandorius ir skirtingų sektorių susitarimus remiantis naująja Turinio platinimo prijungties režimu platforma.

Tam tikrais atvejais piktnaudžiavimo, susijusio su teisių naudojimu ar kaupimu, galima išvengti taikant konkurencijos teisę.

Kitas klausimas susijęs su dažnai didelėmis teisių suteikimo sandorių kainomis. Ypač aktuali problema – vadinamieji kūriniai našlaičiai, t. y. knygos, nuotraukos, filmuota medžiaga ir kiti autorių teisių saugomi kūriniai, kurių teisių turėtojus sunku ar netgi neįmanoma nustatyti ar rasti¹⁰. Pastangos nustatyti ir surasti teisių turėtoją brangiai kainuoja ir užima daug laiko. Taigi daugeliu atvejų „kūriniais našlaičiais“ negalima pasinaudoti, ir (nežinomas ar nesurastas) autorius negauna finansinės naudos, todėl tie kūriniai neteikia nei ekonominės, nei socialinės naudos.

Su „kūriniais našlaičiais“ susijusios problemos sprendžiamos pagal i2010 skaitmeninių bibliotekų iniciatyvą, kuria siekiama, kad Europos kultūros ir mokslo paveldas būtų pasiekiamas prijungties režimu. 2006 m. rugpjūčio 24 d. Rekomendacijoje dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, išsaugojimo skaitmeniniu formatu ir internetinės prieigos prie jos¹¹ Komisija paragino valstybes nares sukurti mechanizmus, kurie sudarytų geresnes sąlygas naudotis „kūriniais našlaičiais“. Taryba 2006 m. lapkričio 13 d. išvadose¹² pritarė Komisijos požiūriui ir pabrėžė poreikį užtikrinti su „kūriniais našlaičiais“ susijusių nacionalinių sprendimų veiksmingumą tarpvalstybiniu mastu. Ši svarbi rekomendacija pateikiama ir Aukšto lygio ekspertų grupės skaitmeninių bibliotekų klausimais parengtoje autorių teisių ataskaitoje¹³. Komisija atidžiai stebės rekomendacijos įgyvendinimą ir tolesnių veiksmų Europos lygmeniu poreikį.

2.2. Licencijų naudoti kūrinius daugelyje teritorijų išdavimas

Dar vienas svarbus konvergencijos nulemtas rinkos pokytis – galimybė turinio paslaugų teikėjams pasiekti naujas auditorijas suteikiant galimybę naudotis turiniu per naujas Europos ar net pasaulio lygmens platformas. Dėl teritorinių autorių teisių apribojimų turinio paslaugų teikėjas turi gauti teisę teikti turinį kiekvienoje valstybėje narėje. Su tuo susijusios išlaidos gali užkirsti kelią didžiosios daugumos Europos kūrinių naudojimui už nacionalinės rinkos ribų.

Prijungties režimo aplinkoje turinio paslaugas galima teikti visoje vidaus rinkoje. Tačiau neturint daugelyje teritorijų galiojančių autorių teisių licencijų sunku išnaudoti visą prijungties režimu teikiamų paslaugų potencialą vidaus rinkoje.

⁹ Interaktyvus turinys ir konvergencija; poveikis informacinei visuomenei, 2007 m. p. 13.

¹⁰ Gowers intelektinės nuosavybės teisių apžvalga (angl. *Gowers Review of Intellectual Property*), 2006 m. gruodžio mėn., p. 69: „Britų biblioteka teigia, kad 40 procentų visų spausdintų kūrinių yra vadinamieji kūriniai našlaičiai“.

¹¹ OL L 236, 2006 8 31, p. 28.

¹² OL C 297, 2006 12 7, p. 1.

¹³ Žr. http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/hleg/index_en.htm

Teisių turėtojai pirmieji įvertins potencialią daugelyje teritorijų galiojančių licencijų naudą, todėl reikia tobulinti esamus licencijavimo mechanizmus, pavyzdžiui, skatinant sąžiningą konkurenciją teisių administravimo rinkoje, kad būtų galima parengti daugelyje teritorijų galiojančių licencijų išdavimo tvarką. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skirtingam turiniui taikoma skirtinga tvarka.

Kad daugelyje teritorijų galiojančią autorių teisių licencijavimo sistemą būtų lengviau pradėti taikyti prijungties režimu teikiamų muzikos paslaugų sektoriuje, Komisija 2005 m. spalio mėn. pateikė rekomendaciją dėl autorių teisių administravimo internetu teikiamų muzikos paslaugų srityje. Šios rekomendacijos tikslas – sudaryti sąlygas lengviau suteikti daugelyje teritorijų galiojančias licencijas naudotis muzikos kūriniams prijungties režimu patvirtinant teisių turėtojų teisę patikėti bet kurios kūrinio naudojimo prijungties režimu teisės, reikalingos teisėtoms muzikos paslaugoms teikti prijungties režimu, administravimą pasirinktos teritorijos kolektyviniam teisių administratoriui, nesvarbu, kurioje valstybėje narėje kolektyvinis teisių administratorius ar teisių turėtojas gyventų arba kurios valstybės narės piliečiai jie būtų. Komisija neseniai pakvietė visas suinteresuotąsias šalis pateikti nuomones ir pastabas apie pirminę patirtį taikant šią rekomendaciją ir, apskritai, muzikos platinimo prijungties režimu sektoriaus raidą nuo to laiko, kai priimta rekomendacija.

Daugelyje teritorijų galiojančių licencijų klausimas tapo aktualus ir kitiems su kūriniams susijusiems sektoriams, pavyzdžiui, audiovizualinių paslaugų sektoriui. Nors naujoji Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva palengvins tarpvalstybinę užsakomųjų paslaugų plėtrą, daug teisių turėtojų audiovizualinių paslaugų sektoriuje vis dar pasirenka teikti licencijas, galiojančias tik keliose nacionalinėse teritorijose, ir taip apriboja galimybes teikti audiovizualinius kūrinius kitų šalių užsakomųjų vaizdo paslaugų kataloguose. Taigi vienas iš klausimų, kuriuos reikėtų įtraukti į viešąsias konsultacijas rengiant rekomendacijos pasiūlymą ir aptarti Turinio platinimo prijungties režimu platformos diskusijose – sistemos, pagal kurią teisių turėtojai būtų skatinami be pagrindinės licencijos suteikti antrą daugelyje teritorijų galiojančią licenciją, sukūrimas. Be to, Komisija numato finansuoti nepriklausomą tyrimą, kuriame bus nagrinėjamas galimas tokios praktikos ekonominis poveikis Europos audiovizualinių kūrinių sektoriui.

2.3. Skaitmeninių teisių valdymo technologijų sąveika ir skaidrumas

Kad būtų plačiai naudojamasi teisėtomis paslaugomis, reikia spręsti skaitmeninio piratavimo problemą tuo tikslu stiprinant įvairių vertės grandinės dalyvių bendradarbiavimą ir kuriant patrauklius skaitmeninio turinio platinimo pasiūlymus ir verslo metodus. Skaitmeninis teisių valdymas (angl. *Digital rights management*, DRM) – svarbi technologija, kuri padės pasiekti šį tikslą ir užtikrinti, kad teisių turėtojai galėtų naudotis savo teisėmis skaitmeninėje aplinkoje ir parengti vartotojų paklausai ir poreikiams pritaikytus verslo modelius. Tačiau jau kurį laiką DRM technologijos ir susijusios technologinės apsaugos priemonės kartais vertinamos neigiamai, nes technologija naudojama tik kopijavimo ir konkurencijos galimybės riboti ir neatitiko vartotojų ir verslo pirminių lūkesčių. Todėl susidarė situacija, kai tam tikri rinkos dalyviai nusprendžia platinti turinį prijungties režimu be jokių kopijavimo apsaugos mechanizmų. Tačiau šios tendencijos daugiausia susijusios su viena turinio ir verslo modelių rūšimi – mokamu muzikos parsisiuntimu (angl. *pay per download of music*). Teisių valdymo prijungties režimo aplinkoje technologijos galėtų tapti pagrindine priemone, kuri paskatintų pereiti prie skaitmeninio turinio ir kurti naujoviškus verslo modelius, visų pirma didelės vertės turinio srityje.

Perėjimas prie DRM apsaugotos aplinkos – esminė permaina Europos piliečiams ir vartotojams. Naudojimąsi kūriniais šiuo metu reglamentuoja licencijavimo susitarimai, kurių vykdymas užtikrinamas techninėmis priemonėmis, ir autorių teisių apsaugos įstatymai. Todėl pirkdami muziką, filmus ar kitus kūrinius prijungties režimu vartotojai kuo toliau dažniau susiduria su sudėtingomis sutartinėmis sąlygomis ir ne visuomet yra išsamiai informuojami apie taikomus naudojimo apribojimus arba jų asmens duomenų panaudojimą. Manoma, kad tai turi didelį poveikį vartotojų interesams ir kelia grėsmę autorių teisių turėtojų ir vartotojų interesų pusiausvyrai. Tuo pat metu, kadangi pastaraisiais metais pradėta teikti daug DRM apsaugoto turinio paslaugų, suinteresuotosioms šalims vis daugiau nerimo kelia tai, kad sąveikos, standartizavimo ir platformų tarpusavio bendradarbiavimo stoka DRM technologijų srityje privės prie pernelyg griežtos kontrolės. Kad nekiltų pavojaus šios technologijos – pažangos veiksnio – sėkmei ateityje, būtina spręsti sąveikos klausimą.

Geresnė DRM technologijų sąveika padidintų konkurenciją ir vartotojų pripažinimą, kuris būtinas kūrinių platinimo prijungties režimu paslaugų plėtrai. Vartotojams DRM sąveika reiškia, kad jie galės pasirinkti įvairius įrenginius ir jais naudotis išgydami skirtingas „savo kopijos parsisiuntimo“ (angl. *download-to-own*) paslaugas. Turinio kūrėjams ar turinio kaupėjams (angl. *content aggregators*) sąveika reiškia, kad jie „neprišiami“ prie vieno platinimo kanalo, kuris kontroliuoja patekimą į rinką. Įrenginių ir IRT kūrėjams sąveika svarbi tuo, kad suteikia galimybę jų produktus naudoti išgyjant įvairias turinio paslaugas¹⁴.

Nepaisant ilgų suinteresuotųjų šalių diskusijų, sąveikių DRM sprendimų dar nesukurta, todėl bet kuriuo atveju reikia nustatyti DRM technologijų sąveikos skaidrumo principus užtikrinant, kad vartotojai būtų tinkamai informuojami apie naudojimo apribojimus ir sąveiką. Tikslaus ir lengvai suprantamo ženklinimo sistema, kuria vadovaujantis vartotojams būtų pateikiama informacija apie sąveiką ir naudojimo apribojimus, sudarytų sąlygas vartotojams pasirinkti turint daugiau informacijos, todėl būtų geriau apsaugotos piliečių teisės ir suteikiamas tvirtas pagrindas platesniu mastu teikti turinį prijungties režimu.

2.4. Teisėti pasiūlymai ir piratavimas

Muzikos ir filmų įrašymo sektoriai išsakė nuomonę, kad Komisija turėtų būti pasirengusi imtis teisės aktų leidybos veiksmų, siekdama, kad visuomenės interesas užtikrinti tinkamą duomenų apsaugos lygį būtų tinkamai suderintas su kitais svarbiais viešosios politikos tikslais, kaip antai poreikiu kovoti su nelegalia veikla ir ginti trečiųjų šalių teises ir laisves.

Piratavimas ir neteisėtas autorių teisių saugomo turinio išsiuntimas bei parsisiuntimas tebėra pagrindinė problema. Kova su neteisėtu piratavimu prijungties režimo aplinkoje susijusi su keletu papildomų elementų: 1) teisėtų pasiūlymų teikimas; 2) švietimo iniciatyvos; 3) juridinių teisių užtikrinimas; 4) geresnis bendradarbiavimas su interneto paslaugų teikėjais (IPT) užkertant kelią autorių teises pažeidžiančiam turinio platinimui. Švietimas ir informavimas apie autorių teisių svarbą naudojantis turiniu yra plačiai remiama kovos su piratavimu priemonė.

Turinio savininkai ragina glaudžiau bendradarbiauti kovojant su piratavimu. Neseniai priimto teisės akto pasiūlymo dėl Leidimų direktyvos reformos I priede pateikiamos nuorodos dėl atitikties nacionalinėms priemonėms, kuriomis įgyvendinamos Autorių teisių direktyva

¹⁴ Atsižvelgiant į tai, kad DRM yra tam tikra sąlyginės prieigos sistema, antrojeje Sąlyginės prieigos direktyvos vertinimo ataskaitoje, kurią numatoma rengti 2008 m., Komisija įvertins, koku mastu ta direktyva palengvino ar galėtų palengvinti DRM plėtrą.

(2001/29/EB) ir Intelektinės nuosavybės teisių gynimo direktyva (2004/48/EB)¹⁵. Be to, teisės akto pasiūlymo iš dalies pakeisti Universaliųjų paslaugų direktyvą 20 straipsnio 6 dalyje numatytas įpareigojimas interneto paslaugų teikėjams aiškiai prieš sudarant sutartį ir reguliariai po to informuoti abonentus apie jų prievolės laikytis autorių ir gretutinių teisių¹⁶.

2007 m. lapkričio 23 d. Prancūzijoje pasirašytas muzikos ir filmų kūrėjų, interneto paslaugų teikėjų ir Vyriausybės susitarimo memorandumas¹⁷. Pagal tą susitarimą Prancūzijoje bus įsteigta nauja interneto institucija, turinti įgaliojimus laikinai sustabdyti arba atimti teisę naudotis internetu tiems, kurie nelegaliai keičiasi rinkmenomis.

Iš tikrųjų būtų tikslinga inicijuoti priegigos ir (arba) paslaugų teikėjų, teisių turėtojų ir vartotojų bendradarbiavimo procedūras (elgesio kodeksą), siekiant užtikrinti, kad prijungties režimu būtų siūloma daug įdomaus turinio, vartotojams patrauklių paslaugų, būtų tinkamai apsaugoti autorių teisių saugomi kūriniai, švietimo ir informavimo apie autorių teisių svarbą naudojančis turiniu ir glaudų bendradarbiavimą kovojant su piratavimu ir neteisėtais rinkmenų mainais.

3. IŠVADA

Kol peržiūrimos direktyvos, turinčios įtakos turinio platinimui (kaip antai Palydovinio transliavimo ir kabelinio perdavimo direktyva, 2001 m. Autorių teisių direktyva ir Sąlyginės priegigos direktyva), šiuo komunikatu pradedamas procesas, kuriuo siekiama spręsti nustatytas neatidėliotinas problemas, susijusias su kūrinų platinimu prijungties režimu. Šiame dokumente apibūdintas problemas Komisija siūlo spręsti dviem būdais:

- Sukurti Turinio platinimo prijungties režimu platformą, kuri taptų Europos lygmens diskusijų pagrindu. Šioje platformoje, skirtoje deryboms, susijusioms su tam tikra turinio rūšimi, arba deryboms tarp įvairių sektorių kūrinų platinimo prijungties režimu klausimais, turėtų dalyvauti, atsižvelgiant į kiekvieno susitikimo darbotvarkę, turinio teikėjai, teisių turėtojai, telekomunikacijų ir technologijų bendrovės bei organizacijos ir vartotojai. Turinio platinimo prijungties režimu platformos kompetencijai priklausys šiame komunikate minėti klausimai, kaip antai: galimybės naudotis turiniu, teisių suteikimo mechanizmų tobulinimas, daugelyje teritorijų galiojančių licencijų sistemos kūrimas, prijungties režimu teikiamo turinio autorių teisių valdymas, bendradarbiavimo mechanizmai, kuriais siekiama, kad būtų geriau laikomasi autorių teisių reikalavimų prijungties režimo aplinkoje. Platformos dalyviai savo veikla taip pat prisidėtų rengiant Gaires informacinės visuomenės paslaugų vartotojams ir naudotojams¹⁸.
- Iki 2008 m. vidurio apsvarstyti galimybę parengti pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl kūrinų platinimo prijungties režimu, kurioje būtų aptariami šie klausimai: skaitmeninių teisių valdymo technologijų skaidrumas

¹⁵ COM(2007) 697 galutinis.

¹⁶ COM(2007) 698 galutinis.

¹⁷ „Accord pour le développement et la protection des œuvres et programmes culturels sur les nouveaux réseaux“, <http://www.culture.gouv.fr/culture/actualites/index-olivennes231107.htm>

¹⁸ Žr. Europos Parlamento narės Z. Roithova (ELP) savo iniciatyva parengtą pranešimą apie vartotojų pasitikėjimą skaitmenine aplinka ir 2007 m. birželio 21 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl vartotojų pasitikėjimo skaitmenine aplinka (2006/2048(INI)), <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2007-0287+0+DOC+XML+V0//EN&language=EN>

(ženklėjimas) ir sąveika, skatinimas audiovizualiniams kūriniams taikyti naujoviškas licencijavimo sistemas, teisėti pasiūlymai ir piratavimas. Dėl kitų pagrindinių būsimo pasiūlymo elementų Komisija nori toliau konsultuotis su suinteresuotosiomis šalimis. Todėl visos suinteresuotosios šalys iki 2008-02-29 raginamos pareikšti nuomonę šio komunikato priede išvardytais klausimais.

PRIEDAS

Kūrinių platinimas prijungties režimu. Konsultacijos politikos ir (arba) reguliavimo klausimais

Skaitmeninis teisių valdymas

- 1) Ar sutinkate, kad skatinant taikyti sąveikias skaitmenines teisių valdymo technologijas būtų remiama kūrinių platinimo prijungties režimu paslaugų plėtra vidaus rinkoje? Kokios pagrindinės visiško DRM technologijų sąveikumo kliūtys? Kokia praktika rekomenduotumėte vadovautis DRM sąveikumo srityje?
- 2) Ar sutinkate, kad reikėtų geriau informuoti vartotojus apie DRM technologijų sąveiką ir asmens duomenų apsaugos ypatybes? Kokios priemonės ir procedūros, Jūsų nuomone, būtų tinkamiausios siekiant geriau informuoti vartotojus apie DRM technologijas? Kokia praktika rekomenduotumėte vadovautis skaitmeninių produktų ir paslaugų ženklinimo srityje?
- 3) Ar sutinkate, kad supaprastinus ir aiškiau surašius galutinio vartotojo licencijos sutartis (angl. EULA) būtų remiama kūrinių platinimo prijungties režimu paslaugų plėtra vidaus rinkoje? Kokia praktika rekomenduotumėte vadovautis EULA srityje? Ar yra konkrečių su EULA susijusių klausimų, kuriuos reikėtų spręsti?
- 4) Ar sutinkate, kad alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmai taikant ir administruojant DRM technologijas padidintų vartotojų pasitikėjimą naujais produktais ir paslaugomis? Kokia praktika rekomenduotumėte vadovautis šioje srityje?
- 5) Ar sutinkate, kad siekiant išlaikyti ir skatinti konkurenciją skaitmeninio turinio platinimo rinkoje reikia užtikrinti nediskriminacinę prieigą (pvz., mažosioms ir vidutinėms įmonėms) prie DRM sprendimų?

Daugelyje teritorijų galiojančių teisių licencijavimas

- 6) Ar sutinkate, kad daugelyje teritorijų galiojančių teisių licencijavimo klausimą reikia spręsti parengiant Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją?
- 7) Kokiu būdu, Jūsų nuomone, būtų veiksmingiausia skatinti daugelyje teritorijų galiojančių teisių licencijavimą audiovizualinių kūrinių sektoriuje? Ar sutinkate, kad licencijų naudoti kūrinius prijungties režimu modelis, pagal kurį atskiriama pirminė ir antrinė daugelio teritorijų rinka, gali sudaryti geresnes sąlygas išduoti visoje ES arba daugelyje teritorijų galiojančias licencijas naudoti kūrinius, su kuriais Jūs dirbate?
- 8) Ar sutinkate, kad daugelyje teritorijų galiojančios licencijos naudoti kūrinius iš anksčiau išleistų kūrinių katalogų (pavyzdžiui, senesnius nei dvejų metų kūrinius) būtų naudingos verslo modeliams, grindžiamiems idėja parduoti daugiau kūrinių mažesniais kiekiais, kaip matyti iš vadinamosios „ilgos uodegos“ (angl. *long tail*) teorijos?

Teisėti pasiūlymai ir piratavimas

- 9) Kaip glaudesniu ir veiksmingesniu suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimu būtų galima paskatinti geriau laikytis autorių teisių reikalavimų prijungties režimo aplinkoje?
- 10) Ar manote, kad neseniai Prancūzijoje pasirašytas Susitarimo memorandumas yra sektinas pavyzdys?
- 11) Ar manote, kad filtravimo priemonių taikymas – veiksmingas būdas išvengti autorių teisių pažeidimų internete?

Pastabas prašome teikti elektronine forma iki **2008-02-29**. Visi gauti atsakymai bus skelbiami Komisijos tinklavietėje, jei neprašoma kitaip. Jei teikiama informacija konfidenciali, tai reikėtų nurodyti pirmo puslapio viršuje. Jei norite pridėti lydraštį, jį pateikite atskiru dokumentu. Jei Jūsų pastabos užima daugiau nei keturis puslapius, pateikite **santrauką**. Visą informaciją siųskite specialiu Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos generalinio direktorato Garso ir vaizdo bei žiniasklaidos politikos skyriaus elektroninio pašto adresu avpolicy@ec.europa.eu.